

Publicatieblad

van de Europese Unie

C 107

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

55e jaargang

13 april 2012

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
---------------	--------	-----------

IV *Informatie*

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

Europese Commissie

2012/C 107/01	Wisselkoersen van de euro	1
2012/C 107/02	Advies van het Adviescomité voor concentraties uitgebracht op zijn bijeenkomst van 1 juli 2011 betreffende een ontwerpbesluit in zaak COMP/M.6101 — UPM/Mylykoski en Rhein Papier — Rapporteur: Cyprus	2
2012/C 107/03	Eindverslag van de raadadviseur-auditeur — COMP/M.6101 — UPM/Mylykoski en Rhein Papier	4
2012/C 107/04	Samenvatting van een besluit van de Commissie van 13 juli 2011 waarbij een concentratie verenigbaar wordt verklaard met de interne markt en de werking van de EER-Overeenkomst (Zaak COMP/M.6101 — UPM/Mylykoski en Rhein Papier) (<i>Kennisgeving geschied onder nummer C(2011) 4997</i>) ⁽¹⁾	6

V *Adviezen*

PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

Europese Commissie

2012/C 107/05	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak COMP/M.6527 — Rio Tinto/Richards Bay Minerals) — Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak ⁽¹⁾	11
---------------	---	----

NL

Prijs:
3 EUR

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

(Vervolg z.o.z.)

<u>Nummer</u>	Inhoud (vervolg)	Bladzijde
2012/C 107/06	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak COMP/M.6524 — Sberbank of Russia/BNP Paribas Personal Finance/BNP Paribas Vostok) — Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak ⁽¹⁾	12
2012/C 107/07	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak COMP/M.6540 — DONG Energy Borkum Riffgrund I HoldCo/Boston Holding/Borkum Riffgrund I Offshore Windpark) ⁽¹⁾	13

Rectificaties

2012/C 107/08	Rectificatie van het overzicht van de door de Gemeenschap genomen besluiten inzake vergunningen om geneesmiddelen in de handel te brengen in de periode van 1 december 2007 tot 31 december 2007 (PB C 19 van 25.1.2008)	14
---------------	--	----

⁽¹⁾ Voor de EER relevante tekst

IV

(Informatie)

INFORMATIE AFKOMSTIG VAN DE INSTELLINGEN, ORGANEN EN
INSTANTIES VAN DE EUROPESE UNIE

EUROPESE COMMISSIE

Wisselkoersen van de euro ⁽¹⁾

12 april 2012

(2012/C 107/01)

1 euro =

Munteenheid		Koers	Munteenheid		Koers
USD	US-dollar	1,3153	AUD	Australische dollar	1,2645
JPY	Japanse yen	106,54	CAD	Canadese dollar	1,3132
DKK	Deense kroon	7,4384	HKD	Hongkongse dollar	10,2128
GBP	Pond sterling	0,82470	NZD	Nieuw-Zeelandse dollar	1,6001
SEK	Zweedse kroon	8,8912	SGD	Singaporese dollar	1,6507
CHF	Zwitserse frank	1,2027	KRW	Zuid-Koreaanse won	1 500,58
ISK	IJslandse kroon		ZAR	Zuid-Afrikaanse rand	10,4472
NOK	Noorse kroon	7,6100	CNY	Chinese yuan renminbi	8,2961
BGN	Bulgaarse lev	1,9558	HRK	Kroatische kuna	7,4758
CZK	Tsjechische koruna	24,803	IDR	Indonesische roepia	12 055,30
HUF	Hongaarse forint	296,90	MYR	Maleisische ringgit	4,0360
LTL	Litouwse litas	3,4528	PHP	Filipijnse peso	56,176
LVL	Letlandse lat	0,6989	RUB	Russische roebel	38,7840
PLN	Poolse zloty	4,1802	THB	Thaise baht	40,564
RON	Roemeense leu	4,3745	BRL	Braziliaanse real	2,4075
TRY	Turkse lira	2,3664	MXN	Mexicaanse peso	17,2124
			INR	Indiase roepie	67,8550

⁽¹⁾ Bron: door de Europese Centrale Bank gepubliceerde referentiekosten.

Advies van het Adviescomité voor concentraties uitgebracht op zijn bijeenkomst van 1 juli 2011 betreffende een ontwerpbesluit in zaak COMP/M.6101 — UPM/Mylykoski en Rhein Papier

Rapporteur: Cyprus

(2012/C 107/02)

1. Het Adviescomité is het met de Commissie eens dat de aangemelde transactie een concentratie vormt in de zin van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad (hierna de „concentratieverordening” genoemd).
2. Het Adviescomité is het met de Commissie eens dat de aangemelde transactie een EU-dimensie heeft in de zin van de concentratieverordening.
3. Het Adviescomité is het met de Commissie eens dat voor de beoordeling van de onderhavige transactie, de definities van de relevante productmarkten als volgt zijn:
 - a) de markt voor tijdschriftenpapier, met inbegrip van alle soorten gestreken mechanisch papier op rol (CMR), glad machinegestreken papier (MFC) en supergekalanderd papier (SC), waaronder SC-B equivalent papier. Daarbij hoeft niet te worden besloten of de markt in deze zaak breder dient te worden omschreven als zijnde de markt voor tijdschriftenpapier of enger als zijnde de markt voor SC-papier (met inbegrip van SC-B equivalent papier);
 - b) de markt voor krantenpapier, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - c) de markt voor de verwerving van teruggewonnen papier, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - d) de markt voor de aanschaf van hout, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - e) de markt voor de productie van houtpulp, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - f) de markt voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - g) de markt voor de productie van houtpanelen, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven;
 - h) de markt voor de productie van gezaagd hout, waarbij de productmarkt in deze zaak niet nauwkeurig hoeft te worden omschreven.
4. Het Adviescomité is het met de Commissie eens dat, voor de beoordeling van de onderhavige transactie, de definities van de relevante geografische markten als volgt zijn:
 - a) voor alle markten voor tijdschriftenpapier en hun potentiële segmenten: de EER plus Zwitserland;
 - b) voor alle markten voor krantenpapier: de EER plus Zwitserland;
 - c) voor alle markten voor de verwerving van teruggewonnen papier: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;
 - d) voor alle markten voor de aanschaf van hout: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;
 - e) voor alle markten voor de productie van houtpulp: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;
 - f) voor alle markten voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;

- g) voor alle markten voor de productie van houtpanelen: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;
 - h) voor alle markten voor de productie van gezaagd hout: de productmarkt hoeft in deze zaak niet nauwkeurig te worden omschreven;
5. Het Adviescomité is het met de Commissie eens dat de voorgenomen concentratie geen aanzienlijke belemmering van de daadwerkelijke mededinging vormt op de interne markt of in een wezenlijk deel daarvan, op de volgende markten:
- a) alle markten voor tijdschriftenpapier, ongeacht de precieze marktomschrijving;
 - b) alle markten voor krantenpapier;
 - c) alle markten voor de verwerving van teruggewonnen papier;
 - d) alle markten voor de aanschaf van hout;
 - e) alle markten voor de productie van houtpulp;
 - f) alle markten voor de opwekking van en groothandel in elektriciteit;
 - g) alle markten voor de productie van houtpanelen;
 - h) alle markten voor de productie van gezaagd hout.
6. Het Adviescomité is het met het standpunt van de Commissie eens dat de aangemelde concentratie verenigbaar moet worden verklaard met de interne markt en de werking van de EER-Overeenkomst overeenkomstig artikel 2, lid 2 en artikel 8, lid 1, van de concentratieverordening en artikel 57 van de EER-Overeenkomst.
7. Het Adviescomité beveelt aan dat zijn advies in het *Publicatieblad van de Europese Unie* wordt bekendgemaakt.
-

Eindverslag van de raadadviseur-auditeur ⁽¹⁾
COMP/M.6101 — UPM/Myllykoski en Rhein Papier
(2012/C 107/03)

ACHTERGROND

Op 28 januari 2011 ontving de Europese Commissie de aanmelding van een voorgenomen concentratie overeenkomstig artikel 4 van de concentratieverordening ⁽²⁾ waarmee de onderneming UPM-Kymmene Corporation (hierna „UPM” of de „aanmeldende partij” genoemd) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de concentratieverordening uitsluitende zeggenschap verwerft over Myllykoski Corporation (hierna „Myllykoski” genoemd) en Rhein Papier GmbH (hierna „Rhein Papier” genoemd) (hierna tezamen ook „de andere betrokkenen” genoemd). Op 4 maart 2011 heeft de Commissie een besluit vastgesteld tot inleiding van de procedure van artikel 6, lid 1, onder c), van de concentratieverordening.

SCHRIFTELIJKE PROCEDURE

Op 5 mei 2011 werd een mededeling van punten van bezwaar naar de aanmeldende partij gezonden waarin de Commissie als voorlopige conclusie formuleerde dat de aangemelde concentratie de daadwerkelijke mededinging ten aanzien van supergekalanderd papier (SC) aanzienlijk zou belemmeren. De bezwaren stonden los van de vraag of SC-papier als een afzonderlijke markt of als deel van een grotere productmarkt zou worden beschouwd die ook andere soorten tijdschriftenpapier (SC, glad machinegestreken papier (MFC) en mechanisch papier op rol (CMR)) omvat. UPM antwoordde binnen de gestelde termijn op de mededeling van punten van bezwaar, op 20 mei 2011.

Toegang tot het dossier

Toegang tot het dossier werd gedeeltelijk toegestaan op 6 mei 2011. Op 12, 18 en 19 mei werden UPM aanvullende documenten verstrekt. UPM klaagde bij DG Concurrentie over dergelijke vermeend laattijdige toegang tot het dossier. Aangezien UPM dit tegenover mij evenwel niet heeft vermeld en evenmin overtuigende argumenten heeft aangebracht die aantonen dat zij zich niet daadwerkelijk heeft kunnen verdedigen, ben ik van mening dat het uitstel waarmee toegang tot bepaalde delen van het dossier werd verleend, geen negatieve invloed heeft gehad op de rechten van verdediging van UPM.

Het horen van derden

Ik verleende de status van derde aan een afnemer van de partijen, namelijk Bertelsmann AG en een aantal van haar dochterondernemingen, waaronder Gruner + Jahr AG & Co, Mohn media Mohndruck GmbH en Prinovis Ltd & Co KG (hierna gezamenlijk „Bertelsmann” genoemd).

Ik heb eveneens de status van derde aan bepaalde schuldeisers van Myllykoski ⁽³⁾ en Rhein Papier ⁽⁴⁾ verleend nadat die mij uitleg hadden gegeven bij hun buitengewone betrokkenheid bij deze transactie en hoe hun belangen specifiek door het resultaat van de procedure zouden worden beïnvloed.

Eén dag vóór de hoorzitting ontving ik eveneens een aanvraag van een afnemer van Myllykoski om de hoorzitting bij te mogen wonen. In het licht van de onvoldoende gemotiveerde aanvraag, het feit dat de aanvraag dermate laat werd ingediend en dat de afnemer tot dan toe ⁽⁵⁾ niet tot het onderzoek had bijgedragen, betwijfelde ik ernstig of deze afnemer in staat zou zijn wezenlijk tot de verduidelijking van de relevante feiten in deze zaak bij te dragen. Ik heb dan ook besloten deze afnemer niet tot de hoorzitting toe te laten. Desalniettemin deelde ik de afnemer mee dat ik hem de status van belanghebbende derde kon verlenen alsmede de kans om schriftelijk te worden gehoord. Daartoe moest de afnemer een formele aanvraag indienen, wat hij evenwel niet deed.

De hoorzitting

In haar antwoord op de mededeling van punten van bezwaar verzocht de aanmeldende partij om te worden gehoord tijdens een hoorzitting, die op 27 mei 2011 werd gehouden. Op hun verzoek nodigde ik tevens de belanghebbende derden uit (Bertelsmann en de geldschietters van Myllykoski en Rhein Papier), van wie ik dacht dat ze een nuttige bijdrage tot het verduidelijken van de relevante feiten konden leveren.

⁽¹⁾ Overeenkomstig de artikelen 15 en 16 van Besluit (2001/462/EG, EGKS) van de Commissie van 23 mei 2001 betreffende het mandaat van de raadadviseur-auditeur in bepaalde mededingingsprocedures (PB L 162 van 19.6.2001, blz. 21).

⁽²⁾ Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 (PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1).

⁽³⁾ Bayerische Landesbank, Sampo Bank plc, Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) en Nordic Investment Bank („Myllykoski-geldschietters (Lead Banks)”), namens de Myllykoski-geldschietters.

⁽⁴⁾ Nordea Bank Finland plc (in haar capaciteit als facilities agent voor de financiële instellingen die schuldeisers van Rhein Papier zijn).

⁽⁵⁾ De afnemer had met name niet geantwoord op de vragenlijsten die DG Concurrentie tijdens de procedure had gezonden.

Na gemotiveerde verzoeken van zowel UPM, Myllykoski als de geldschieters van Myllykoski en Rhein Papier, werden hun presentaties deels achter gesloten deuren gehouden.

HET ONTWERP-BESLUIT

Het ontwerp-besluit voorziet in een onvoorwaardelijke goedkeuring van de voorgenomen concentratie. De Commissie heeft de in de mededeling van punten van bezwaar vastgestelde bezwaren herzien — en laten varen — in het licht van, onder andere, de schriftelijke opmerkingen van de aanmeldende partij, de bijdrage van alle deelnemers tijdens de hoorzitting en verder onderzoek dat na de mededeling van punten van bezwaar werd uitgevoerd.

CONCLUSIE

Ik heb geen klachten ontvangen van de aanmeldende partij, de andere betrokkenen of belanghebbende derden over de uitoefening van hun recht om te worden gehoord. In het licht daarvan en rekening houdende met de voornoemde opmerkingen, ben ik van mening dat het recht om door alle deelnemers aan het onderzoek te worden gehoord in deze zaak in acht werd genomen.

Brussel, 4 juli 2011.

Michael ALBERS

Samenvatting van een besluit van de Commissie**van 13 juli 2011****waarbij een concentratie verenigbaar wordt verklaard met de interne markt en de werking van de EER-Overeenkomst****(Zaak COMP/M.6101 — UPM/Mylykoski en Rhein Papier)***(Kennisgeving geschied onder nummer C(2011) 4997)***(Slechts de tekst in de Engelse taal is authentiek)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2012/C 107/04)

Op 13 juli 2011 heeft de Commissie een besluit vastgesteld met betrekking tot een concentratiezaak in het kader van artikel 8, lid 1, van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad van 20 januari 2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen ⁽¹⁾. Een niet-vertrouwelijke versie van de volledige tekst van het besluit is beschikbaar in de authentieke taal van de zaak en in de werktalen van de Commissie op de website van Directoraat-generaal Concurrentie op het volgende adres:

http://ec.europa.eu/comm/competition/index_en.html

I. DE PARTIJEN

- (1) UPM is een in Finland gevestigde, wereldwijd actieve onderneming die papierproducten ontwikkelt, produceert en vermarkt. Zij produceert tevens pulp, elektriciteit, labelstock, gezaagd hout en houtpaneelproducten.
- (2) Mylykoski is een Finse onderneming in particuliere handen. Zij ontwikkelt, produceert en vermarkt papierproducten en produceert tevens pulp. Zij heeft fabrieken in Finland, Duitsland en de Verenigde Staten en oefent wereldwijd verkoopactiviteiten uit.
- (3) Het in Duitsland gevestigde Rhein Papier produceert papierproducten in Duitsland en oefent wereldwijd verkoopactiviteiten uit. De onderneming wordt beheerd door Mylykoski en staat onder de zeggenschap van dezelfde aandeelhouders die Mylykoski in handen hebben. Mylykoski en Rhein Papier worden hierna de „Mylykoski-Groep” genoemd.

II. DE TRANSACTIE

- (4) Op 28 januari 2011 ontving de Commissie, overeenkomstig artikel 4 van de concentratieverordening, een officiële aanmelding van een voorgenomen concentratie waarbij UPM-Kymmene Corporation (hierna „UPM” genoemd) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van voornoemde verordening de uitsluitende zeggenschap over Mylykoski Corporation (hierna „Mylykoski” genoemd) en Rhein Papier GmbH (hierna „Rhein Papier” genoemd) verwerft.

III. EU-DIMENSIE

- (5) De betrokken ondernemingen tezamen hebben een totale wereldwijde omzet van meer dan 5 000 miljoen EUR ⁽²⁾. Elk van de ondernemingen heeft voor de gehele EU een omzet van meer dan 250 miljoen EUR, doch geen van hen

verwezenlijkt meer dan twee derde van de totale EU-omzet binnen een en dezelfde lidstaat. Derhalve heeft de aangeelde transactie een EU-dimensie.

IV. DE PROCEDURE

- (6) Bij besluit van 4 maart 2011 (hierna „het besluit ex artikel 6, lid 1, onder c”) genoemd) had de Commissie ernstige twijfel bij de verenigbaarheid van de concentratie met de interne markt en leidde zij het onderzoek in op grond van artikel 6, lid 1, onder c), van de concentratieverordening. UPM heeft op 22 maart 2011 haar schriftelijke opmerkingen met betrekking tot het besluit artikel 6, lid 1, onder c), ingediend.
- (7) Op 15 april 2011 diende UPM een reeks documenten in onder de noemer „Documenten over een aantal kernthema's” en kondigde zij aan dat zij tevens een economische studie zou verstrekken. De studie werd op 18 april 2011 ingediend.
- (8) Op 5 mei 2011 stelde de Commissie een mededeling van punten van bezwaar vast op grond van artikel 18 van de concentratieverordening. UPM antwoordde op 20 mei 2011 schriftelijk op de mededeling van punten van bezwaar en vroeg om een hoorzitting.
- (9) Op 27 mei 2011 vond een hoorzitting plaats. De Mylykoski-Groep, haar kredietverlenende banken en Bertelsmann AG, inclusief dochterondernemingen van de Bertelsmann-Groep, woonden de hoorzitting als belanghebbenden bij.
- (10) De bijeenkomst van het Adviescomité vond plaats op 1 juli 2011.

V. TOELICHTING**A. De relevante markten**

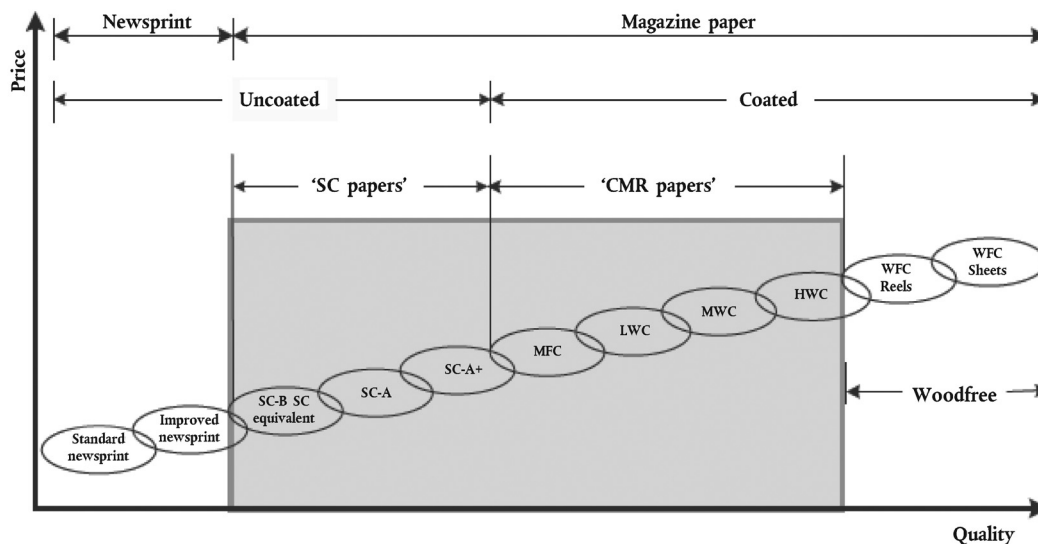
- (11) Beide partijen zijn actief in de productie en distributie van tijdschriften- en krantenpapier. De activiteiten van de partijen overlappen bij de verwerving van teruggewonnen papier, houtaanschaaf en de productie van houtpulp. De concentratie leidt tevens tot verscheidene verticale betrekkingen.

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1.

⁽²⁾ Omzet berekend overeenkomstig artikel 5, lid 1, van de concentratieverordening en de geconsolideerde mededeling van de Commissie over bevoegdheidskwesties in het kader van Verordening (EG) nr. 139/2004 betreffende de controle op concentraties van ondernemingen (PB C 95 van 16.4.2008, blz. 1).

1. Tijdschriftenpapier

- (12) Wat tijdschriftenpapier betreft, zijn beide partijen in alle soorten actief, behalve houtvrij gestreken papier (woodfree coated paper, hierna „WFC” genoemd) en glad machinegestreken papier (machine finished coated paper, hierna „MFC” genoemd), dat de Myllykoski-Groep niet produceert.

- (13) Zoals blijkt uit bovenstaande grafiek, vormen de verschillende soorten en specificaties tijdschriftenpapier een continuüm van verschillende kwaliteiten en prijzen die, algemeen gesproken, gaan van WFC (voornamelijk gebruikt voor tijdschriftcovers of ondernemingspublicaties van zeer hoge kwaliteit, zoals jaarrapporten) tot gestreken mechanisch papier op rol (coated mechanical reels, hierna „CMR” genoemd) en soorten supergekalanderd papier (supercalendered paper, hierna „SC” genoemd). CMR en SC worden voornamelijk gebruikt voor de publicatie van consumententijdschriften, catalogi en advertentie-/direct-marketingmateriaal ⁽¹⁾.
- (14) Deze papiersoorten kunnen verder worden opgedeeld in ondersoorten, waarbij CMR wordt onderverdeeld in licht(gewicht) gestreken papier (light weight coated, hierna „LWC” genoemd), medium gestreken papier (medium weight coated, hierna „MWC” genoemd) en zwaar gestreken papier (heavy weight coated, hierna „HWC” genoemd). Tussen SC en CMR zit het glad machinegestreken papier (MFC), dat als een andere categorie kan ⁽²⁾ worden beschouwd. SC-papier omvat een aantal ondersoorten, zoals SC-A+ (en zelfs SC-A++), SC-A en SC-B. Onlangs zijn een aantal producten op de markt gebracht die, hoewel ze niet op SC-machines worden gemaakt en niet noodzakelijkerwijs als SC-papier worden gecategoriseerd, met de goedkopere soorten SC-papier concurreren en waarnaar wordt verwezen als SC-B-equivalent papier of soorten SC-C.
- (15) Zoals in voorafgaande zaken was de Commissie van mening dat WFC niet tot de markt voor tijdschriftenpapier dient te worden gerekend. Redenen daarvoor zijn de verschillende kenmerken van het papier, de verschillende toepassingen, de prijsverschillen en de beperkte — of onbestaande — substitueerbaarheid van WFC en andere soorten tijdschriftenpapier aan de aanbodzijde.
- (16) De Commissie was tevens van oordeel dat krantenpapier niet tot de markt voor tijdschriftenpapier dient te worden gerekend, aangezien het marktonderzoek heeft aangetoond dat de substitutie zowel aan de vraag- als aan de aanbodzijde beperkt is.
- (17) Het onderzoek van de Commissie heeft bevestigd dat het SC-papiersegment niet verder moet worden opgesplitst, aangezien alle soorten SC-papier tot dezelfde markt behoren op basis van aanzienlijke substitutie aan de vraag- en aanbodzijde.

⁽¹⁾ Zowel CMR als SC worden geproduceerd uit natuurlijke (mechanische) pulp. Voor de lagere kwaliteitsklassen kan ook ten dele pulp uit gerecycleerd papier worden gebruikt. SC is, in tegenstelling tot CMR, niet gestreken. Bij de productie van alle soorten papier worden op het einde van het productieproces kalenders gebruikt om het oppervlak glad te maken. Een kalender is een paar rollen waartussen het papier wordt geperst. Bij de productie van SC worden ten minste twee paar met rubber bedekte rollen (soft nips) gebruikt en vaak meer.

⁽²⁾ MFC is van geringe betekenis wat volume betreft en wordt gewoonlijk niet afzonderlijk weergegeven, maar in LWC vervat. De Myllykoski-Groep produceert geen MFC-papier.

- (18) Voorts was de Commissie van mening dat het SC-B-equivalent papier op basis van zeer gelijksoortige productkenmerken, de identieke toepassingen, prijscategorieën en de inruilbaarheid van het SC-B-equivalent papier en de SC-soorten, in het SC-papiersegment dient te worden opgenomen en derhalve als een deel van het spectrum aan tijdschriftenpapier dient te worden beschouwd.
- (19) Op basis van het voorgaande kwam de Commissie tot de conclusie dat de markt voor tijdschriftenpapier geen krantenpapier of WFC omvat, maar wel alle soorten CMR (inclusief MFC) en SC (inclusief SC-B-equivalent papier) kan insluiten⁽¹⁾. Rekening houdende met het feit dat de concentratie waarop dit besluit ziet, niet tot concurrentiebezwaren leidt, kan de precieze marktdefinitie hoe dan ook worden opengelaten. Het speelt daarbij geen rol of wordt uitgegaan van een bredere markt voor tijdschriftenpapier met inbegrip van CMR en SC, dan wel van de enge SC-markt alleen.
- (20) In het licht van het bewijsmateriaal met betrekking tot de aanzienlijke handelsstromen binnen de EER en Zwitserland, het ontbreken van wezenlijke belemmeringen voor het handelsverkeer binnen de EER, het feit dat vervoer niet alleen mogelijk is, maar zelfs over lange afstanden wordt georganiseerd, en dat de verkoopprijzen binnen deze ruimte uniform zijn, was de Commissie van oordeel dat de relevante geografische markt uit de EER en Zwitserland bestaat.

2. Krantenpapier

- (21) Zowel UPM als de Myllykoski-Groep zijn actief op de markt voor krantenpapier. Krantenpapier is een papier-soort die voornamelijk voor het drukken van kranten wordt gebruikt. Het onderscheidt zich doordat het relatief goedkoop en stevig is, waardoor het tegen hoge snelheid en in grote volumes door grote drukpersen kan worden gehaald. Er worden verschillende soorten en specificaties krantenpapier geproduceerd. De twee voornaamste segmenten van de markt voor krantenpapier zijn standaardkrantenpapier en verbeterd krantenpapier⁽²⁾.
- (22) UPM heeft meegedeeld dat er, overeenkomstig precedent-zaken van de Commissie⁽³⁾, een markt voor krantenpapier als geheel bestaat. De substitueerbaarheid van de verschillende soorten krantenpapier aan de vraagzijde wordt als hoog beschouwd. In het bijzonder worden verschillende soorten voor meerdere toepassingen door elkaar gebruikt en kunnen gebruikers tussen de verschillende soorten wisselen, wat ze ook daadwerkelijk doen. UPM deelde bovendien mee dat verbeterd krantenpapier voor tijdschrifttoepassingen kan worden gebruikt; het zou in het bijzonder SC-papier kunnen vervangen.
- (23) Aangezien geen enkele redelijke alternatieve marktdefinitie tot concurrentiebezwaren zou leiden, heeft de Commissie

⁽¹⁾ Verder in dit document dient onder de uitdrukking „markt voor tijdschriftenpapier” zowel SC, MFC als CMR te worden begrepen.

⁽²⁾ MFS (machine finished speciality grades, synoniem voor verbeterd krantenpapier), inclusief UMI (uncoated mechanical improved) en UMO (uncoated mechanical-other).

⁽³⁾ Zie zaak COMP/M.646 Repola/Kymmene, 30 oktober 1995, overweging 12; zaak COMP/M.2498 UPM-Kymmene/Haindl, 21 november 2001, overweging 13; zaak COMP/M.3822 Stora Enso/Schneidersöhne Papier, 25 juli 2005, overweging 16.

de precieze definitie van de productmarkt met betrekking tot de markt voor krantenpapier opengelaten.

- (24) De Commissie is tot het besluit gekomen dat de relevante geografische markt voor krantenpapier uit de EER en Zwitserland bestaat.

3. Andere markten

- (25) De Commissie kwam tot de conclusie dat de relevante productmarkt en geografische markt niet precies dienen te worden gedefinieerd wat betreft i) verwerving van teruggewonnen papier, ii) houtaanschaaf, iii) productie van houtpulp, iv) houtpaneelproducten en v) gezaagd hout. In deze zaak zou immers geen enkele redelijke alternatieve marktdefinitie tot concurrentiebezwaren leiden.
- (26) De Commissie kwam tevens tot de conclusie dat de omvang van de productmarkt en de geografische markt met betrekking tot de opwekking van en de groothandel in elektriciteit in de onderhavige zaak niet moeten worden gedefinieerd, aangezien de concentratie niet tot concurrentiebezwaren leidt..

B. Beoordeling uit mededingingsoogpunt

1. Tijdschriftenpapier

- (27) De marktaandelen in de papierindustrie zijn meestal gebaseerd op capaciteitsgegevens, waarvoor onafhankelijke bronnen⁽⁴⁾ voorhanden zijn. Overeenkomstig deze praktijk heeft UPM marktaandelen op basis van capaciteit verstrekt voor de gehele markt voor tijdschriftenpapier en voor het SC-marktsegment. Het marktonderzoek bevestigde over het algemeen deze cijfers.
- (28) Hieronder worden de marktaandelen op basis van capaciteit voor de gehele markt voor tijdschriftenpapier met SC, MFC en CMR opgesomd:

Onderneming	Capaciteitsaandeel
UPM	20-30 %
Myllykoski-Groep ⁽¹⁾	10-20 %
Gecombineerd	40-50 %
Stora Enso	10-20 %
Norske Skog	5-10 %
SAPPI	5-10 %
Burgo	5-10 %
SCA Forest	5-10 %
Leipa	0-5 %
Anderen	5-10 %
Totaal	100 %

⁽¹⁾ De capaciteit van de Myllykoski-Groep werd met 93 kt neerwaarts gecorrigeerd door UPM (antwoord op de mededeling van punten van bezwaar) (zie bladzijden 9 en 63).

⁽⁴⁾ Jaakko Pöyry Databank, RISI; CEPI Print is een organisatie van drukpapierproducenten.

- (29) Deze marktaandelen bevatten nog geen SC-B-equivalent papier, aangezien dat pas onlangs zijn intrede deed op de markt. Indien laatstgenoemd product in de bovenstaande capaciteitscijfers zou worden opgenomen, zou dat voor de partijen tot een gecombineerd marktaandeel van ca. 30-40 % leiden.
- (30) De concurrentie van het onlangs op de markt gebrachte SC-B-equivalent papier heeft al een aanzienlijke beperkende invloed gehad op de SC-producten waarvoor de partijen een relatief sterke positie bekleden. Deze nieuwe producten concurreren rechtstreeks met SC-papier, de verkoop ervan groeit snel en verwacht wordt dat de druk van de producenten van SC-B-equivalent papier in de nabije toekomst zal toenemen.
- (31) Als we naar het SC-papiersegment kijken (met inbegrip van SC-B-equivalent papier) zouden de gecombineerde marktaandelen 40-50 % van de totale capaciteit bedragen, waarbij een aantal concurrenten blijven bestaan: Stora Enso (20-30 %), Norske Skog (10-20 %), Holmen (10-20 %) en SCA (5-10 %).
- (32) Of concurrenten hun productie kunnen uitbreiden als reactie op een mogelijke capaciteitsvermindering ten gevolge van de transactie, wordt voor een groot deel bepaald door hun reservecapaciteit en de ontwikkeling van de vraag.
- (33) Op basis van de voorspellingen van de vraagontwikkeling is de Commissie van oordeel dat de vraag naar tijdschriftenpapier (inclusief SC) in de EER gedurende de volgende drie tot vijf jaar stabiel zal blijven of zelfs zal dalen.
- (34) Tegelijkertijd heeft de analyse van de reservecapaciteiten van de concurrenten op gemiddelde jaarlijkse basis aangetoond dat de concurrenten aanzienlijke reservecapaciteiten op de markt houden. Het jaarlijkse gemiddelde benuttingspercentage van de concurrenten op de gehele markt voor tijdschriftenpapier, alsook voor het engere SC-papiersegment, bedroeg in 2010 ongeveer 88 %.
- (35) Concurrenten hebben er alle belang bij hun capaciteiten te benutten, aangezien de productie van papier met zeer hoge vaste kosten gepaard gaat. Daarom proberen producenten hun capaciteiten te benutten en zullen zij bijgevolg de prikkel hebben hun benuttingspercentage en verkoopcijfers op te drijven als reactie op prijsverhogingen of capaciteitsverminderingen van UPM.
- (36) De concurrenten hebben dan ook zowel de mogelijkheid als de prikkel om alle prijsverhogingen of waarschijnlijke capaciteitsverminderingen te pareren die UPM na de concentratie zou beogen.
- (37) Gezien de voorgaande overwegingen, die gedetailleerd werden uitgewerkt in het ontwerp-besluit, is de Commissie van mening dat de voorgenomen concentratie niet tot een significante belemmering van de daadwerkelijke mededinging op de markt voor tijdschriftenpapier of een van de segmenten ervan zal leiden.

2. Krantenpapier

- (38) Het aandeel van de partijen binnen de productiecapaciteit voor krantenpapier zou niet meer bedragen dan 20-30 %, of de markt nu als één markt voor alle krantenpapier wordt beschouwd dan wel als een geheel van afzonderlijke markten voor standaardkrantenpapier en verbeterd krantenpapier.

De voorgenomen concentratie zou geen impact hebben op een afzonderlijke markt voor sterk verbeterd krantenpapier of SC-B-equivalent papier, aangezien UPM noch Myllykoski dat soort papier produceren.

- (39) Wat het aandeel in de afzet betreft, zouden de partijen in 2010 zowel voor standaardkrantenpapier als voor verbeterd krantenpapier gecombineerde marktaandelen van 20-30 % en 20-30 % hebben gehad⁽¹⁾. Volgens schattingen van de Commissie zou het gecombineerde marktaandeel van de partijen op een markt voor verbeterd krantenpapier zonder alle voor de productie van SC-B-equivalent papier gebruikte capaciteit 20-30 % hebben bedragen.
- (40) UPM beweerde dat de voorgenomen concentratie geen concurrentiebezwaren door die horizontale overlapping zou doen ontstaan omdat: i) er sterke spelers op de markt zijn die met de uit de concentratie ontstane onderneming kunnen concurreren; ii) kleinere spelers succesvol naar contracten kunnen dingen, aangezien op de markt bij verschillende leveranciers wordt ingekocht, en iii) geïmporteerd papier een belangrijke rol speelt bij het voldoen aan de vraag naar krantenpapier in de EER.
- (41) Na de voorgenomen concentratie zal de uit de concentratie ontstane onderneming nog steeds concurrentie van Stora Enso ondervinden, dat de grootste speler zal blijven, zowel in het algemeen (op basis van capaciteit) als wat verbeterd krantenpapier betreft. Daarnaast zijn er vier andere belangrijke spelers, Norske Skog, SCA, Holmen en Palm.
- (42) Inzake de kans op mogelijke coördinatie heeft de Commissie opgemerkt dat het onwaarschijnlijk is dat de concentratie de prikkel zou vergroten om heimelijke afspraken te maken, vooral omdat zulks het aantal wezenlijke spelers niet zou verminderen. Myllykoski is pas de zesde grootste speler en is meer dan vijf keer kleiner dan de huidige marktleider Stora Enso.

3. Andere markten

- (43) De Commissie kwam tot de conclusie dat de voorgenomen concentratie niet tot een significante belemmering van de daadwerkelijke mededinging zou leiden met betrekking tot i) de markt voor krantenpapier en de mogelijke kleinere segmenten van die markt; ii) de markt voor de verwerving van teruggewonnen papier en de mogelijke kleinere segmenten van die markt; iii) de markt voor houtaanschaaf en de kleinere segmenten van die markt, en iv) de markt voor houtpulp en de kleinere segmenten van die markt.
- (44) Daarenboven is de Commissie tot de conclusie gekomen dat de voorgenomen concentratie niet tot een aanzienlijke belemmering van de daadwerkelijke mededinging zou leiden wat de volgende verticale betrekkingen betreft: i) de verticale betrekking tussen houtaanschaaf en de productie van pulp; ii) de verticale betrekking tussen de productie van pulp en tijdschriftenpapier onder elke andere marktdefinitie; iii) de verticale betrekking tussen de opwekking van en de groothandel in elektriciteit enerzijds en tijdschriftenpapier onder elke andere marktdefinitie anderzijds; iv) de verticale betrekking tussen houtaanschaaf en houtpaneelproducten; v) de verticale betrekking tussen houtaanschaaf en gezaagd hout; en vi) de verticale betrekking tussen de verwerving van teruggewonnen papier en de productie van pulp.

⁽¹⁾ Gebaseerd op de eigen verkopen van de partijen en de algehele verkopen van CEPIPRINT.

VI. CONCLUSIE

- (45) Om de hierboven genoemde redenen is de conclusie van het besluit dat de voorgenomen concentratie de daadwerkelijke mededinging op de interne markt of een wezenlijk deel daarvan niet op significante wijze zal belemmeren.
- (46) Bijgevolg wordt de aangemelde transactie, waarbij UPM-Kymmene Corporation de uitsluitende zeggenschap verwerft over Myllykoski Corporation en Rhein Papier GmbH in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 139/2004, hierbij verenigbaar met de interne markt en de werking van de EER-Overeenkomst verklaard, overeenkomstig artikel 2, lid 2, en artikel 8, lid 1, van de concentratieverordening en artikel 57 van de EER-Overeenkomst.
-

V

*(Adviezen)*PROCEDURES IN VERBAND MET DE UITVOERING VAN HET
GEMEENSCHAPPELIJK MEDEDINGINGSBELEID

EUROPESE COMMISSIE

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak COMP/M.6527 — Rio Tinto/Richards Bay Minerals)****Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak****(Voor de EER relevante tekst)**

(2012/C 107/05)

1. Op 2 april 2012 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad ⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat Rio Tinto plc („Rio Tinto”, Verenigd Koninkrijk) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de EG-concentratieverordening de volledige zeggenschap verkrijgt over Richards Bay Mining (Proprietary) Limited en Richards Bay Titanium (Proprietary) Limited (tezamen „Richard Bay Minerals”, Zuid-Afrika) door de verwerving van aandelen.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

- Rio Tinto: internationaal mijnbouwconcern met activiteiten op het gebied van aluminium, koper, diamant en mineralen, ijzererts, energie en van het scheiden, verrijken en smelten van ilmeniet en zware-mineraalzanden,
- Richards Bay Minerals: winnen, scheiden, verrijken en smelten van zware-mineraalzanden.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van de EG-concentratieverordening kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden. Er zij op gewezen dat deze zaak in aanmerking kan komen voor de vereenvoudigde procedure zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie betreffende een vereenvoudigde procedure voor de behandeling van bepaalde concentraties krachtens de EG-concentratieverordening ⁽²⁾.

4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 22964301), per e-mail naar COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.6527 — Rio Tinto/Richards Bay Minerals, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
1049 Brussel
BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1 (de „EG-concentratieverordening”).

⁽²⁾ PB C 56 van 5.3.2005, blz. 32 („mededeling betreffende een vereenvoudigde procedure”).

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak COMP/M.6524 — Sberbank of Russia/BNP Paribas Personal Finance/BNP Paribas Vostok)****Voor een vereenvoudigde procedure in aanmerking komende zaak****(Voor de EER relevante tekst)**

(2012/C 107/06)

1. Op 30 maart 2012 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat Sberbank of Russia OAO („Sberbank”, Rusland) in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de EG-concentratieverordening tezamen met BNP Paribas SA zeggenschap verkrijgt over BNP Paribas Vostok door de verwerving van aandelen.

2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:

— Sberbank: bankdiensten,

— BNP Paribas Group: bankdiensten en beleggingsoplossingen,

— BNPP Vostok: deposito's, leningen aan particulieren, financiële diensten voor zakelijke klanten.

3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van de EG-concentratieverordening kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden. Er zij op gewezen dat deze zaak in aanmerking kan komen voor de vereenvoudigde procedure zoals uiteengezet in de mededeling van de Commissie betreffende een vereenvoudigde procedure voor de behandeling van bepaalde concentraties krachtens de EG-concentratieverordening⁽²⁾.

4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 22964301), per e-mail naar COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.6524 — Sberbank of Russia/BNP Paribas Personal Finance/BNP Paribas Vostok, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
1049 Brussel
BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1 (de „EG-concentratieverordening”).

⁽²⁾ PB C 56 van 5.3.2005, blz. 32 („mededeling betreffende een vereenvoudigde procedure”).

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak COMP/M.6540 — DONG Energy Borkum Riffgrund I HoldCo/Boston Holding/Borkum Riffgrund I Offshore Windpark)****(Voor de EER relevante tekst)**

(2012/C 107/07)

1. Op 29 maart 2012 heeft de Commissie een aanmelding van een voorgenomen concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 139/2004 van de Raad⁽¹⁾ ontvangen. Hierin is meegedeeld dat DONG Energy Borkum Riffgrund I HoldCo GmbH (Duitsland), die onder zeggenschap staat van DONG Energy A/S („DONG Energy”, Denemarken), en Boston Holding A/S (Denemarken), die onder zeggenschap staat van Kirkbi Invest A/S (Denemarken), die onder de uiteindelijke zeggenschap staat van de familie Kirk Kristiansen, en William Demant Invest A/S (Denemarken), die onder zeggenschap staat van de Oticon Foundation, in de zin van artikel 3, lid 4, van de EG-concentratieverordening de gezamenlijke zeggenschap verkrijgen over Borkum Riffgrund I Offshore Windpark A/S GmbH & Co. oHG („Borkum Riffgrund I”, Duitsland) door de inbreng van contanten en de verwerving van aandelen.
2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:
 - DONG Energy: exploratie en productie van aardgas en aardolie, opwekking van elektriciteit en verkoop van energie, hoofdzakelijk in Noord-Europa,
 - Kirkbi Invest A/S: aanbieder van speelmateriaal en speelervaringen, alsook van leermateriaal voor kinderen, en van attracties voor bezoekers,
 - William Demant Invest: levering van producten en apparatuur ter bevordering van het gehoor en de communicatie van personen en van niet-invasieve orthopedische hulpmiddelen, ontwikkeling van geassisteerde voortplantingstechnieken, en beleggingen in zakelijk vastgoed,
 - Borkum Riffgrund I: zal een offshore windturbinepark in de Noordzee in eigendom hebben, exploiteren en onderhouden.
3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde transactie binnen het toepassingsgebied van de EG-concentratieverordening kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden.
4. De Commissie verzoekt belanghebbenden haar hun eventuele opmerkingen over de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per faxbericht (+32 22964301), per e-mail naar COMP-MERGER-REGISTRY@ec.europa.eu of per post, onder vermelding van zaaknummer COMP/M.6540 — DONG Energy Borkum Riffgrund I HoldCo/Boston Holding/Borkum Riffgrund I Offshore Windpark, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie
Griffie voor concentraties
J-70
1049 Brussel
BELGIË

⁽¹⁾ PB L 24 van 29.1.2004, blz. 1 (de „EG-concentratieverordening”).

RECTIFICATIES

Rectificatie van het overzicht van de door de Gemeenschap genomen besluiten inzake vergunningen om geneesmiddelen in de handel te brengen in de periode van 1 december 2007 tot 31 december 2007

(Publicatieblad van de Europese Unie C 19 van 25 januari 2008)

(2012/C 107/08)

Bladzijde 4, in de tabel, derde en vierde vermelding:

in plaats van:

„12.12.2007	Olanzapine Teva	Olanzapine	Teva Pharma B.V. Computerweg 10 3542 DR Utrecht Nederland	EU/1/07/427/001-022	Filmomhulde tabletten	N05AH03	14.12.2008
				EU/1/07/427023-037	Orodispergeerbare tabletten		
13.12.2007	Atripla	Efavirenz/emtricitabine/ tenofovir disoproxil- fumaraat	Bristol-Myers Squibb Gilead Sciences And Merck Sharp & Dohme Limited Unit 13 Stillorgan Industrial Park Blackrock, Co.Dublin Ireland	EU/1/07/430/001	Filmomhulde tabletten	J05AR06	18.12.2008”

te lezen:

„12.12.2007	Olanzapine Teva	Olanzapine	Teva Pharma B.V. Computerweg 10 3542 DR Utrecht Nederland	EU/1/07/427/001-022	Filmomhulde tabletten	N05AH03	14.12.2007
				EU/1/07/427023-037	Orodispergeerbare tabletten		
13.12.2007	Atripla	Efavirenz/emtricitabine/ tenofovir disoproxil- fumaraat	Bristol-Myers Squibb Gilead Sciences And Merck Sharp & Dohme Limited Unit 13 Stillorgan Industrial Park Blackrock, Co.Dublin Ireland	EU/1/07/430/001	Filmomhulde tabletten	J05AR06	18.12.2007”

Abonnementsprijzen 2012 (excl. btw, incl. verzendkosten voor normale verzending)

<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	1 200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, papieren versie + dvd (jaarlijks)	22 officiële talen van de Europese Unie	1 310 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L-serie, uitsluitend papieren versie	22 officiële talen van de Europese Unie	840 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , L- en C-serie, dvd (maandelijks) (cumulatief)	22 officiële talen van de Europese Unie	100 EUR per jaar
<i>Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie</i> (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen), dvd, verschijnt één keer per week	Meertalig: 23 officiële talen van de Europese Unie	200 EUR per jaar
<i>Publicatieblad van de Europese Unie</i> , C-serie „Vergelijkende onderzoeken”	Taal (talen) van het (de) vergelijkende onderzoek(en)	50 EUR per jaar

Het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, dat in de officiële talen van de Europese Unie verschijnt, is verkrijgbaar in 22 verschillende taalversies. Het abonnement omvat de L-serie (Wetgeving) en de C-serie (Mededelingen en bekendmakingen).

Ieder abonnement geldt slechts voor één enkele taalversie.

Overeenkomstig Verordening (EG) nr. 920/2005 van de Raad, bekendgemaakt in *Publicatieblad L 156* van 18 juni 2005, waarin is bepaald dat de instellingen van de Europese Unie tijdelijk niet verplicht zijn om alle rechtsbesluiten in het lers te redigeren en in die taal bekend te maken, worden de in het lers opgestelde nummers van het *Publicatieblad* apart verkocht.

Het abonnement op het *Supplement op het Publicatieblad van de Europese Unie* (S-serie: Overheidsopdrachten en aanbestedingen) omvat alle 23 officiële taalversies op één meertalige dvd.

Op verzoek kunnen de abonnees op het *Publicatieblad van de Europese Unie* eveneens de verschillende bijlagen van het *Publicatieblad* ontvangen. De abonnees worden op de hoogte gebracht van het verschijnen van bijlagen door middel van een „Bericht aan de lezer” in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Verkoop en abonnementen

Abonnementen op verscheidene niet-kosteloze publicaties, zoals het abonnement op het *Publicatieblad van de Europese Unie*, zijn verkrijgbaar bij onze verkoopkantoren. Een lijst met verkoopkantoren is te vinden op het volgende internetadres:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_nl.htm

Via EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) heeft u direct en gratis toegang tot het recht van de Europese Unie. Op deze website kunt u het *Publicatieblad van de Europese Unie* raadplegen. U vindt er eveneens de Verdragen, de wetgeving, de jurisprudentie en de voorbereidende wetgevende besluiten.

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op de volgende website: <http://europa.eu>

Bureau voor publicaties van de Europese Unie
2985 Luxemburg
LUXEMBURG

NL